

การใช้วงจรควบคุมคุณภาพพีดีซีเอในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส (ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม)

PDCA Qualification Cycle for Siam Press News Paper Production
(Journalism, Communication Arts Faculty, Siam University)

ประกิจ อาษา * สุธาวัลย์ ธรรมสังวาลย์ ** และจารุณี วรรณศิริกุล ***

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการใช้วงจรควบคุมคุณภาพพีดีซีเอในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส (ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อบูรณาการ การเรียนการสอนของภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสยามสู่การ ปฏิบัติงานการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส และเพื่อศึกษากระบวนการ (1) การรายงานข่าว (2) การเขียนเชิง วารสารศาสตร์ (3) การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ (4) ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ และ (5) การผลิตและ การบรรณาธิกรณ

ผลจากการศึกษาและได้ปฏิบัติงานจริงทำให้ได้รับประสบการณ์จากการทำงาน ทั้งในด้านการบูรณาการ ความคิด การวิเคราะห์ รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรอย่างเป็นระบบ นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการทำงานอย่างมืออาชีพและได้บูรณาการองค์ความรู้จากการศึกษาเข้ากับการจัดทำ หนังสือพิมพ์สยามเพรส ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนก้าวเข้าสู่การทำงานอย่างมืออาชีพต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ วงจรควบคุมคุณภาพพีดีซีเอ, การจัดทำหนังสือพิมพ์, หนังสือพิมพ์สยามเพรส

Abstract

The main objective of the classroom action research : PDCA qualification cycle for Siam Press news paper production (Journalism, Communication Arts faculty Siam university) are to integrate of knowledge academic from the course of Journalism, Communication Arts Faculty in Siam University to the Siam Press news paper production working and to study (1) News Reporting (2) Journalistic Writing (3) Photojournalism (4) Art of Layout Design for Printed Media and (5) Printed Media Production and Editing.

From those experiences, I obtained logical thinking, analyzing, solving problems and making teamwork systemically. The students develop their professional skills and integrate academic knowledge into the works in the establishment, which was the preparation before entering the professional work in the future.

---

* ประกิจ อาษา	หัวหน้าภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
** สุธาวัลย์ ธรรมสังวาลย์	อาจารย์ประจำภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
*** จารุณี วรรณศิริกุล	อาจารย์ประจำภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

Keywords : PDCA qualification cycle, News paper Production, Siam Press Newspaper

บทนำ

การผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสเริ่มต้นจากการวางแผน (Plan) ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ สื่อสิ่งพิมพ์รายเดือน หรือดารา และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในการวางแผนมีเรื่องที่ต้องเตรียม อาทิ การเขียนข่าว หัวเรื่อง หัวรอง การแก้ภาษา การย่อเรื่อง การจัดหน้าหนังสือ การย่อขยายภาพ การตรวจสอบจรรยาบรรณ เป็นต้น ดังนั้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับการผลิตหนังสือพิมพ์จึงมีความท้าทาย เพราะว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นที่รวมเรื่องราว ข่าว บทความ บทวิเคราะห์ สารคดี ภาพเหตุการณ์ และเนื้อหาอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกัน สิ่งเหล่านี้ควรถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ เพื่อป้องกันไม่ให้อ่านเกิดความสับสน

ดังนั้นในการเรียนการสอนของ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม จึงใช้วงจรควบคุมคุณภาพที่ดีคือเป็นหลักการในการผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรส เพื่อให้ง่ายต่อการอ่าน ดังนั้น จึงต้องมีการดำเนินงานเพื่อให้หนังสือพิมพ์สยามเพรสสามารถอ่านได้ง่าย อ่านได้เร็ว และอ่านได้มาก ทั้งนี้เพราะปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ต้องแข่งขันกับสื่ออื่น ๆ ที่มีการเคลื่อนไหวในการเสนอข่าวตลอดเวลา และการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาศึกษาสามารถเรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอนก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของงานก่อนลงมือทำ รู้จักศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ก่อนตัดสินใจเลือกใช้แนวทางที่ดีที่สุดอย่างมีเหตุผล มีการวางแผนและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ อย่างรอบคอบ ทั้งนี้เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาเรียนรู้ตามแบบฉบับของมืออาชีพ นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติงานจริงทำให้ได้รับประสบการณ์จากการทำงานและเตรียมความพร้อมก่อนก้าวเข้าสู่การทำงานอย่างมืออาชีพต่อไปในอนาคต

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์เน้นการเรียนตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Learning) เพื่อสร้างให้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา มีทั้งสมรรถนะทางวิชาชีพ และมีความเข้าใจผู้อื่นและรู้สึกถึงความเป็นจริงในสังคม จากแต่เดิมที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักศึกษามีกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ คณะอาจารย์ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาโดยเปรียบเทียบกับเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ และกำหนดงานเป็นตัวตั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้ก็ส่งผลให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในบริบทชีวิตจริงและสัมผัสเป็นข้อมูลที่เกิดจากการสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ส่งผลให้นักศึกษามีสามารถขยายมุมมองและเชื่อมโยงถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสังคมได้ เมื่อจบการศึกษา นักศึกษาต้องไปให้บริการชุมชน ซึ่งนักศึกษาสามารถให้บริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงกับผู้ใช้บริการได้ เพราะนักศึกษาที่มีความเข้าใจในพฤติกรรมและเหตุผลอันเป็นที่มาของความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ สามารถออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ เพราะการอธิบายสิ่งที่เรียนรู้และสัมผัสได้จากการเรียนรู้

นอกจากนี้การเรียนการสอนแบบตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Learning) มีความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลทำให้เกิดการพัฒนาความรู้สามารถแก้ไขผลงาน ช่วยในการเพิ่มพูนทักษะแก่นักศึกษาได้มากยิ่งขึ้น โดยการเรียนการสอนของภาควิชาสื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามจึงเน้นการปฏิบัติเพื่อเพิ่มเสริมทักษะการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญของการเรียนให้สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษานำหลักการออกแบบสิ่งพิมพ์มาออกแบบสิ่งพิมพ์ทุกประเภทได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม สมบูรณ์ผ่านการเรียนรู้ดังนี้

รายวิชา	ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา
141-321	การรายงานข่าว	ศึกษาหลักการสื่อข่าว การคิดประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลข่าว การเขียนข่าว การพิจารณาคุณภาพข่าวและคุณค่าข่าว การอ้างอิงแหล่งข่าว การรายงานข่าวประเภทต่างๆ คุณสมบัติและความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าวที่มีต่อสังคม
141-322	การเขียนเชิงวารสารศาสตร์	ศึกษาหลักการและวิธีการเขียนสารคดี บทบรรณาธิการ บทความ บทวิจารณ์ และบทวิเคราะห์ประเภทต่าง ๆ เน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ผสมผสานกับการนำเสนอความคิดเห็นที่มีเหตุผลและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
141-323	การถ่ายภาพวารสารศาสตร์	ศึกษาหลักการและเทคนิคการถ่ายภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้วยภาพถ่ายในสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสารและสื่อใหม่ต่างๆ การสื่อความหมายและจรรยาบรรณในการนำเสนอภาพข่าว ภาพสารคดี ภาพให้แนวคิด ภาพให้ความงามและความบันเทิง โดยใช้กล้องถ่ายภาพระบบดิจิทัลเป็นอุปกรณ์สำคัญในการถ่ายภาพ
141-324	ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์	ศึกษาการทำต้นแบบร่าง การกำหนดตำแหน่งพื้นที่ และการจัดทำต้นฉบับสมบูรณ์ของหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ โดยใช้ศาสตร์ของหลักการออกแบบจัดหน้าและศิลปะการจัดองค์ประกอบในหน้าสิ่งพิมพ์อย่างมีความคิดสร้างสรรค์
141-425	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิการ	ศึกษากระบวนการผลิตและการบรรณาธิการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ตั้งแต่กระบวนการก่อนการผลิตกระบวนการผลิตและกระบวนการหลังการผลิตสภาพการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการผลิตหนังสือพิมพ์และนิตยสารในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 1 รายวิชาสำหรับการเรียนการสอนเพื่อการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

การกำหนดโจทย์แบบฝึกหัดการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสขึ้นเพื่อทดลองใช้การวงจร PDCA ควบคุมภาพการจัด มุ่งให้เกิดวิถีดิจิทัลสำหรับการสร้างผลงานสื่อและเน้นฝึกทักษะการวางแผนให้รู้จักการวางแผนและดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ เพื่อให้การผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสตรงตามจุดประสงค์และความต้องการ ครอบคลุมในการดำเนินการทำให้แนวคิดการทำงานเป็นระบบมากขึ้น การนำวงจร PDCA มาใช้เสริมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการวางแผนการผลิตผลงานสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมุ่ง

หวังให้นักศึกษาสามารถผลิตหนังสือพิมพ์สยามเพรสอย่างเป็นระบบและมีแนวทางที่ชัดเจน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการเรียนการสอน

ปัญหานำการวิจัย

การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการออกแบบหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ทำให้นักศึกษามีแนวทางและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ที่สมบูรณ์ขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการควบคุมคุณภาพการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์

2. เพื่อศึกษาหาแนวทางส่งเสริมการควบคุมคุณภาพด้านการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อันจะนำไปสู่ทักษะการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่อง“การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการเรียนรู้สามารถสรุปเป็นแนวทางในการเรียนรู้ดังมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขอบเขตในการศึกษา
2. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล

กำหนดขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่อง“การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม มีแนวทางที่ชัดเจนในผลิตสื่อสิ่งพิมพ์โดยกำหนดวิธีศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยแบ่งออกเป็นขอบเขตด้านต่างๆ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูล 1 ปีการศึกษาคือปีการศึกษา 2557

2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษามีเนื้อหาเกี่ยวกับเทคนิคการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์เป็นข้อมูลหลัก เพื่อมาใช้สร้างความเข้าใจในเนื้อหาและสื่อสารผ่านวงจรคุณภาพ PDCA ทำให้ได้ขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการวิจัย

3. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อให้ได้กิจกรรมที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้เลือกแบบเจาะจงจากจำนวน 30 ราย (นักศึกษาที่ลงทะเบียนปีการศึกษา 2557) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางความคิด และข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

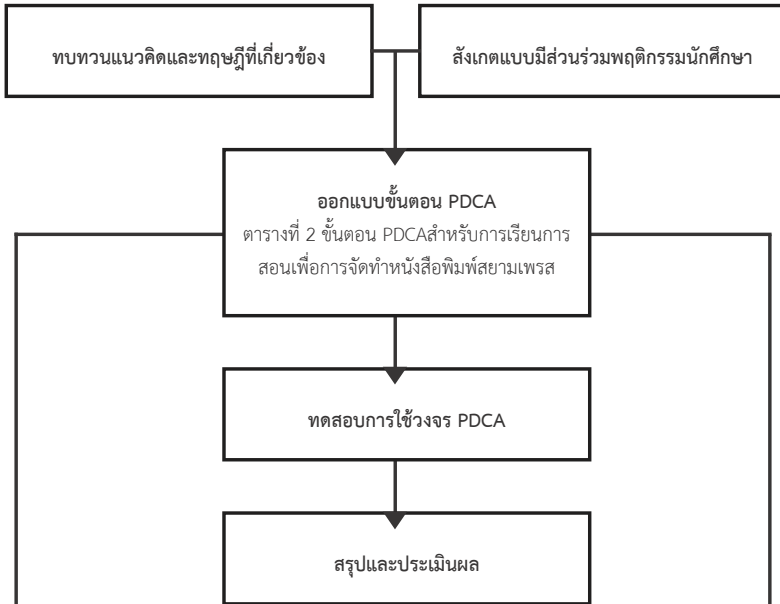
ข้อมูลเบื้องต้นประกอบการศึกษา ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการสอนแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องโดยเนื้อหาหลัก ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA
2. แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเชิงวารสารศาสตร์
4. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายภาพวารสารศาสตร์
5. แนวคิดเกี่ยวกับ ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์
6. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิกรณ์

ซึ่งระบุรายละเอียดไว้ในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของบทที่ 2

การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

กระบวนการการวางแผนการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงขั้นตอนการดำเนินงาน สามารถอธิบายออกมาเป็นภาพให้เข้าใจง่ายขึ้น แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

รายวิชา	ชื่อวิชา	P การวางแผน	D การดำเนินงาน	C การตรวจสอบ	A การแก้ไข
141-321	การรายงานข่าว	การกำหนด จำนวนข่าว - ประเด็นข่าว	1. การสัมภาษณ์ 2. การหาข้อมูล 3. การเขียนข่าว	ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้ภาษา แหล่งอ้างอิง และคุณค่าข่าว	1. การแก้ไขตามผลการประชุมกองบรรณาธิการ
141-322	การเขียนเชิงวารสารศาสตร์	การกำหนดจำนวน - ประเด็นบทความ, สารคดีและปกิณกะ	1. การหาข้อมูล 2. การเขียน	ตรวจสอบการใช้ภาษา แหล่งอ้างอิง และคุณค่างานเขียน	2. การแก้ไขตามข้อเสนอนแนะของอาจารย์ผู้สอน
141-323	การถ่ายภาพวารสารศาสตร์	การกำหนด จำนวนและภาพประกอบ	1. การถ่ายภาพ 2. การคัดเลือกภาพ 3. การตกแต่งภาพ	ตรวจสอบคุณภาพของรูปถ่ายและการสื่อความหมาย	3. การแก้ไขตามแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้อ่านที่ต่อหน้าสื่อพิมพ์สยามเพรสจำนวน 100 คน
141-324	ศิลปะการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์	การกำหนดโครงยก์การออกแบบ	1. การวางโครงร่าง 2. การจัดทำอาร์ตเวิร์ค	ตรวจสอบองค์ประกอบศิลป์ ภาพและกราฟิก	
141-425	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และการบรรณาธิการณ์	การวาดหุ่นพิมพ์ (Dummy)	1. การตรวจสอบอาร์ตเวิร์ค ตัวสะกด 2. การผลิตสิ่งพิมพ์	ตรวจสอบคุณภาพการพิมพ์	

ตารางที่ 2 รายวิชาสำหรับการเรียนการสอนเพื่อการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจและความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนามมี 2 ชุด คือ

1. แบบฝึกหัดหนังสือพิมพ์สยามเพรส

2. คำถามสัมภาษณ์สำหรับนักศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่อง “การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และนำเสนอผลงาน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการออกแบบจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาของคณะนิเทศศาสตร์โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากนักศึกษาผู้ลงทะเบียนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ปีการศึกษา 2557 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอน และความเหมาะสมทางการดำเนินการ

2. เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ขั้นต้น และนำข้อเสนอแนะต่างๆ จากการประเมินมาแก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมและตรงกับความต้องการของนักศึกษา

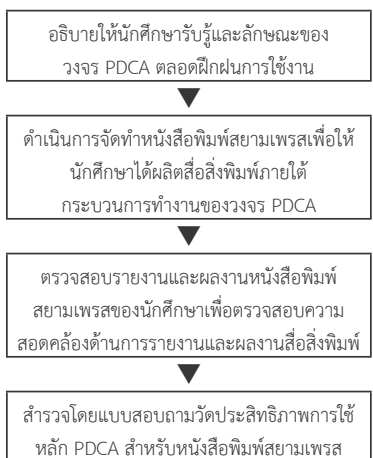
ผลการดำเนินงาน

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม คณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ผลการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และนำมาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีขั้นตอนการออกแบบโดยแบ่งหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

- การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA
- การวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA

คณะผู้วิจัยได้นำตัวอย่างหนังสือพิมพ์สยามเพรสให้นักศึกษาภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ศึกษาเป็นตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินการ และเพื่อให้การทดลองสามารถดำเนินการได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงสร้างแบบฝึกหัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้ใช้วงจร PDCA และนำความรู้ทางวิชาการในชั้นเรียนโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

สรุปและประเมินผล

นักศึกษาได้ดำเนินการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสสนัทำให้นักศึกษาสามารถควบคุมคุณภาพการทำงานด้วยตนเอง ซึ่งตรงตามหลักการของวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ซึ่งผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะ

<p>ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสหน้าที่ 1</p>	<p>ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสหน้าที่ 2</p>
<p>ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสหน้าที่ 3</p>	<p>ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสหน้าที่ 4</p>

ภาพที่ 1 ตัวอย่างผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรส

ปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายหรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ นักศึกษาควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรเช่น มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้, ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม, ขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ และเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ อย่างไรก็ตามการวางแผนการดำเนินงานเราต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ โดยเป็นคำถามปลายเปิดมีตัวอย่างคำตอบจากหัวหน้ากลุ่มนักศึกษา 4 กลุ่มดังนี้

ภาพที่ 2 ตัวแทนกลุ่มนักศึกษา
ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชร

1. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรสามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปปฏิบัติงานได้จริง โดยอาจารย์ผู้สอน จะให้งานที่สามารถนำมารวมเป็น 1 ชิ้นงานใหญ่ได้ นักศึกษาจึงมีประสบการณ์ในการทำงานเปรียบเสมือนการทำงานในองค์กรจริงๆ นักศึกษา

สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้ขั้นตอนการทำงานของกองบรรณาธิการ ที่จำลองเป็นกองบรรณาธิการในกลุ่มของนักศึกษา (นายกิตตินันท์ เรืองฤดี)

2. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรเป็นสิ่งที่ดี สามารถทำให้เราทำงาน อย่างเป็นระบบและทำให้รู้วิธีการจัดการเวลาทำงานเป็นกลุ่ม ถึงแม้ในตอนแรกอาจจะยังปรับตัวไม่ได้ แต่พอสามารถปรับตัวได้ทำให้รู้ว่าการทำงานทุกชิ้นต้องมีการ วางแผน และลงมือทำเลยเพราะถ้าไม่รีบทำจะทำให้ส่งงานไม่ทันตามที่อาจารย์กำหนด และการเรียนบล็อกยังทำให้รู้ว่าตนเองนั้นสามารถทำอะไรได้บ้าง และได้รับความสามัคคีจากเพื่อนๆ ทุกคน (นางสาวกาญจนา แซ่ม้อย)

3. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถและการบูรณาการ ทั้งในด้านการเขียนข่าว การเขียนเชิงวารสารศาสตร์ การถ่ายภาพ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ หรือการประยุกต์ให้เข้ากับเทคโนโลยีในปัจจุบัน คือการทำงานออนไลน์เพื่อนำมาทดลองปฏิบัติงานกันเป็นกลุ่ม มีการวางแผนและแบ่งหน้าที่ตามระบบ มีความเข้าใจต่อวิชาต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในสถานประกอบการในอนาคตได้ (นายอรุณสิทธิ์ หอมดวง)

4. การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรทำให้นักศึกษาได้เข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกันได้ โดยมีระบบการวางแผนและรู้จักเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้การเรียนให้เข้ากับกิจกรรมต่างๆ ได้ อีกทั้ง ทำให้นักศึกษาในภาควิชาสนิเทศสนกันมากขึ้น การเรียนที่จะต้องใช้ทั้งวิชาการและนันทนาการ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักศึกษามีกระบวนการคิดที่เป็นแบบแผนจัดลำดับความสำคัญของงานได้ (นางสาววัชรีย์ ภูรักษา)

การจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพชรเป็นการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มในภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นสิ่งแรกที่ได้รับคือการรู้จักคำว่า “team” การทำงานเป็นกลุ่มคือสิ่งสำคัญ เพราะเราไม่สามารถผลิตสื่อเรื่องราวต่างๆให้ออกมาสมบูรณ์ได้

เพียงคนเดียว การเรียนเช่นนี้ทำให้ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานจริง พบอุปสรรคในการทำงาน ต้องเรียนรู้ที่จะแก้ไขและพัฒนางานต่อไป

จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนและสัมภาษณ์นักศึกษา ในคำถามที่ว่าเพื่อศึกษาระบบการวางแผนงาน (Plan) นักศึกษาเริ่มต้นการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อย่างไร โดยมีรายละเอียดคำตอบต่อไปนี้

- นักศึกษาเริ่มต้นจากการเปรียบเทียบจากต้นฉบับหนังสือพิมพ์ในท้องถิ่นรายละ 12
- นักศึกษาเริ่มต้นจากการเลียนแบบต้นฉบับในตำราเรียนร้อยละ 24
- นักศึกษาเริ่มต้นจากการทดลองร่างครีมีมีในกระดาษเปล่าร้อยละ 56
- นักศึกษาเริ่มต้นจากการออกแบบและจัดหน้าในโปรแกรม Adobe In design ร้อยละ 8

คำตอบข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาดำเนินการมีขั้นตอนการวางแผน (Plan) เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ประชุมหารือให้ได้คำตอบว่าองค์ประกอบใดควรอยู่ใน ตำแหน่งใด ซึ่งแผนในการร่างโครงร่างนี้จะต้องทำให้เรียบร้อยชัดเจน แน่นนอน และรัดกุมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะถ้าจัดทำไม่ดีแล้วจะเป็นปัญหาในการเรียงพิมพ์และจัดองค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากโครงร่างแล้วในการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ต้องคำนึงถึงความสำคัญของเนื้อหาด้วย เพราะมีเรื่องที่ต้องเตรียมการมากเรื่อง อาทิ การเขียนข่าว หัวเรื่อง หัวรอง การแก้ภาษา การย่อเรื่อง การจัดหน้าหนังสือ การขยายภาพ การตรวจสอบจรรยาบรรณ การตรวจสอบการหมิ่นประมาท เป็นต้น ด้วยเหตุนี้นักศึกษาผู้ทำหน้าที่ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์จะต้องรู้จักการใช้เครื่องหมายตรวจแก้ เรื่องดังกล่าวในการจัดทำก่อนการพิมพ์ การออกจัดหน้าจึงเป็นการเรียนการสอนเรื่องการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด ซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์นั้นถือว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่รวมเรื่องราว บทวิเคราะห์ ภาพเหตุการณ์ และการ์ตูนเข้ามาไว้ด้วยกัน สิ่งเหล่านี้ควรถูกจัดไว้อย่างขาดความมีระเบียบ

ลงบนหน้าหนังสือ ก็จะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนในเรื่องราว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนได้ไว้ในแต่ละหน้าจะบรรจุอะไรไว้บ้าง และในตำแหน่งใด เพื่อให้ง่ายต่อการอ่าน จากการออกแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษามีการวางแผนงาน ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับคือการรู้ทำงานเป็นทีม ร่วมกันระดมสมองเพื่อให้สามารถตอบโจทย์ที่ผู้สอนออกแบบได้ โดยโจทย์ในรายวิชานี้เป็นส่วนของการวางแผนดังนี้

- ชื่อสื่อสิ่งพิมพ์ ปรัชญาสื่อสิ่งพิมพ์ และรายชื่อกองบรรณาธิการ
- เนื้อหาภายในสื่อสิ่งพิมพ์ ข่าว บทความ สารคดี การ์ตูนล้อ ฯลฯ
- ร่างการออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์
- แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์

การดำเนินงานโดยร่างแบบงานตามแผนงานในโปรแกรม Adobe In design และดำเนินการพิมพ์ผลงานหนังสือพิมพ์สยามเพรสเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนตรวจสอบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบ 2 กลุ่มคือ (1) ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (2) กลุ่มเป้าหมายทั่วไป ในที่นี้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษหมายถึงอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์จำนวน 5 ท่าน และกลุ่มเป้าหมายทั่วไปหมายถึง นักศึกษาจำนวน 100 คน โดยให้กลุ่มนักศึกษาผู้จัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรสทำการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจกลุ่มละ 10 ข้อ โดยมหัวข้อการสอบถามดังนี้

- ข้อที่ 1 รูปแบบการวางภาพมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 2 รูปแบบ – ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 3 จำนวนภาพในหน้าแรกมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 4 การใช้ภาษาในข่าวมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 5 การวาดภาพการ์ตูนมีความน่าสนใจ
- ข้อที่ 6 การพาดหัวข่าวสามารถดึงดูดความสนใจ
- ข้อที่ 7 จำนวนข่าวและบทความมีความเหมาะสม
- ข้อที่ 8 การใช้สีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจ
- ข้อที่ 9 รูปภาพในข่าวสื่อความหมายได้เหมาะสม
- ข้อที่ 10 ภาพรวมของการออกแบบและจัดหน้าและความคิดเห็นเพิ่มเติม

เนื่องจากการเรียนการมีระยะเวลาจำกัดที่ 16 สัปดาห์ ข้อเสนอแนะที่กลุ่มนักศึกษาได้จากขั้นตอนที่ 3 มานำเสนอในชั้นเรียนว่ามีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอย่างไร ตัวอย่างเช่น ตัวอักษร พยัญชนะ สระวรรณยุกต์กระโดด เนื่องจากเลือกแบบอักษรที่โปรแกรมไม่รองรับ, การเลือกสีพื้นหลังและสีตัวอักษรไม่เหมาะสม ทำให้อ่านข้อความได้ยาก และมีการสะกดผิดค่อนข้างมาก เป็นต้น

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามพบว่าการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA สามารถสร้างกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาเกิดการวางแผน การวางแผนที่ดีช่วยป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสนในการทำแบบฝึกหัดเมื่อการทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขข้อผิดพลาดได้รวดเร็วก่อนจะลุกลาม การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดขึ้นหรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็น การนำความคิด

พลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาประสบลสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่มีประสิทธิภาพ นักศึกษาควร แก้ปัญหาด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาเมื่อหาปัญหาได้ ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA สามารถประยุกต์ใช้เป็นโจทย์ของรายวิชาต่าง ๆ ที่มีลักษณะการทำงานเป็นขั้นตอน จากการออกแบบกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือเน้นการส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มจะสามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถทำงานได้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนซึ่งแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ หรือเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน และสามารถปรับเอาความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะการทำงานไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ โดยภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ได้กำหนดแผนการการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในปีการศึกษาต่อไปดังนี้

Pre-Production - Plan		
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดแนวคิดหลัก และขอบเขตการดำเนินงาน กำหนดโจทย์การออกแบบ (Design Brief) กำหนดโครงสร้างสื่อสิ่งพิมพ์ และขอบเขตการดำเนินงาน กำหนดหุ่นพิมพ์ (Dummy) และสรุปเนื้อหาโดยละเอียด 		
Production – Do		
กองบรรณาธิการข่าวและบทความดำเนินงานตามแผนงาน	ฝ่ายศิลปกรรมสร้างสรรค์ภาพและกราฟิกดำเนินงานตามแผนงาน	ฝ่ายออกแบบและจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ดำเนินงานตามแผนงาน
Post Production – Check & Act		
นักศึกษาสรุปผลการดำเนินงาน ศึกษาจุดอ่อน – จุดแข็ง และวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป		

ภาพที่ 3 ข้อเสนอแนะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ในการจัดทำหนังสือพิมพ์สยามเพรส ภาควิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กฤษณ์ ทองเลิศ. การถ่ายภาพเชิงวารสารศาสตร์. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : อินทนิล. 2554
- อ้ออาน วุฑฒิภกรมรักษา. หลักการรายงานข่าว. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : ประกายพริก. 2536
- ถาวร โกอุดมวิทย์. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่องานศิลปะ. กรุงเทพฯ. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง. 2554
- สิริวรรณ นันทจันฑูล. การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2546
- สุดารัตน์ ดิษยวรรณะ จันทรา วัฒนากุล และจักรกฤษ เพิ่มพูน. **หลักและแนวคิดวารสารศาสตร์
คอนเวอร์เจนซ์.** กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ดับเบิลคลิก. 2557

ระบบออนไลน์

- ทิวา หงษ์โต. การศึกษาประเภทและรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยนานาชาติ
มหาวิทยาลัยมหิดล [ออนไลน์]. mis.graduate.su.ac.th/newgrad/admc/.../edu_16.pdf (สืบค้น
เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2558)
- นัยน์พร ดวงแก้ว. การจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการจัดการแบบ พี ดี ซี เอ วิชาโครงการประดิษฐ์สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ [ออนไลน์]. [http://
archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2550/edvoc0250nd_abs.pdf](http://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2550/edvoc0250nd_abs.pdf) (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558)